Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2014-14 d.d. 8 januari 2014
(mr. P.A. Offers, voorzitter, prof. mr. E.H. Hondius en mr. B.F. Keulen en mr. S.N.W. Karreman, secretaris)

Samenvatting

Consument is verantwoordelijk voor de verzekeringsaanvraag voor een opstal- en een inboedelverzekering en de daarin vermelde gegevens, die zijn ingediend door een tussenpersoon die door zijn moeder was ingeschakeld toen Consument wegens drugssmokkel in Duitsland in de gevangenis zat.
De Commissie is van oordeel dat een redelijk handelend verzekeraar die bij het aangaan van de onderhavige verzekeringen op de hoogte was van het hierboven vermelde verzwegen feit, geweigerd had deze verzekeringen te sluiten. Aangeslotene heeft dus terecht met een beroep op artikel 7:930 lid 4 BW aan Consument vergoeding van zijn opstal- en inboedelschade ontzegd. Dit leidt tevens tot het oordeel dat Aangeslotene terecht beide verzekeringen op grond van artikel 7:929 lid 2 BW heeft opgezegd.
Vordering afgewezen.

Consument,

tegen

London Verzekeringen N.V., gevestigd te Amsterdam, hierna te noemen Aangeslotene.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:
- stukken uit het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het door Consument ingevulde en ondertekende klachtformulier met bijlage, ontvangen op 27 maart 2013;
- het verweerschrift van Aangeslotene.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.
Tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid. Partijen zullen het advies als bindend aanvaarden.
Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op maandag 16 december 2013 en zijn aldaar verschenen.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:
3.1 Consument is in september 2011 in Duitsland veroordeeld tot een vrijheidsstraf van twee jaar en tien maanden wegens het feit dat op 21 september 2010 bij controle door de politie in zijn auto bijna drie kilo marihuana was aangetroffen. Blijkens het vonnis is Consument tijdens de controle met de politieauto op de vlucht geslagen.
3.2 Bij e-mailbericht van 30 september 2011 van een tussenpersoon aan een gevolmachtigd agent van een pool van verzekeraars, van wie Aangeslotene de poolleider is, zijn met een digitaal ingevuld aanvraagformulier een opstal- en een inboedelverzekering voor de woning van Consument en de inboedel ervan aangevraagd. De vraag:

> 'Bent u of een andere belanghebbende bij deze aangevraagde verzekering(en) in de laatste acht jaar veroordeeld of als verdachte in aanraking geweest met politie of justitie in verband met, of een poging tot: diefstal, verduistering, bedrog, oplichting, valsheid in geschrifte, vernieling, beschadiging, mishandeling, afpersing, verboden drugs- of wapenbezit, de wet economische delicten, rijontzegging(en) of een misdrijf gericht tegen de persoonlijke vrijheid of tegen het leven?'

werd daarin met 'Nee' beantwoord. De aangevraagde verzekeringen zijn op 29 september 2011 van kracht geworden. De verzekerde bedragen van de opstal- en de inboedelverzekering waren € 150.000,- respectievelijk € 50.000,-.
3.3 Op 1 januari 2012 is in de (recreatie)woning van Consument brand gesticht. Een door de gevolmachtigd agent ingeschakelde expert heeft de schade aan de woning op basis van herbouw vastgesteld op een bedrag van € 133.189,15 incl. BTW en de schade aan de inboedel op een bedrag van € 17.714,- incl. BTW.
3.4 In een brief van 26 januari 2012 heeft Aangeslotene aan Consument via zijn moeder bericht dat wegens het handelen in strijd met de mededelingsplicht de schade niet werd vergoed, de gegevens van de moeder van Consument in het interne incidentenregister van Aangeslotene zouden worden opgenomen en de verzekeringen zouden worden geroyeerd.

4. De vordering en grondslagen

4.1 Consument vordert van Aangeslotene herstel met terugwerkende kracht van de verzekeringsdekking en vergoeding van de door de expert vastgestelde opstal- en inboedelschade met bijkomende kosten.
4.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen.
- De moeder van Consument heeft via een tussenpersoon, tevens een kennis van haar, beide verzekeringen afgesloten. De tussenpersoon heeft de aanvraaggegevens ingevuld, zonder deze nog ter controle aan de moeder van Consument voor te leggen.
- De marihuana, met de omvang van een volle sporttas, was van Consument zelf. Voor het vervoer ervan zou hij van niemand een vergoeding krijgen. In Nederland zou het vergrijp slechts een geringe straf hebben opgeleverd.
- De verzwegen strafrechtelijke veroordeling wegens de invoer van marihuana heeft geen enkele rol gespeeld bij het plaatsvinden van de brand en heeft evenmin de kans op het ontstaan van de plaatsgehad hebbende brand vergroot.

4.3 Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd.

- Blijkens het vonnis van 29 september 2011 heeft voor de rechter in Duitsland als verzwarende omstandigheid meegewogen dat Consument 'eine erhebliche Rauschgiftmenge eingefürt hat und sich dadurch am internationalen Rauschgifthandel beteiligt hat'.
- Daags na het vonnis, op 30 september 2011, terwijl Consument in Duitsland gedetineerd was, heeft zijn moeder namens hem de onderhavige verzekeringen via een tussenpersoon aangevraagd. Daarbij is de hierboven onder 3.2 geciteerde vraag met 'Nee' beantwoord.
- Op 1 januari 2012, terwijl Consument nog gedetineerd was, is de brandschade ontstaan. Blijkens het rapport van het ingeschakelde schadeonderzoeksbureau is de schade ontstaan door brandstichting, nadat de onbekende dader(s) toegang tot de woning had(den) gekregen door een keukenraam te forceren.
- Bij het schadeonderzoek vernam Aangeslotene van het hiervoor vermelde strafrechtelijk verleden. Dit was voor haar aanleiding om de verzekeringen op grond van artikel 7: 929 lid 2 BW op te zeggen en om schadevergoeding op grond van artikel 7: 930 lid 4 BW af te wijzen. Laatstgenoemd artikel bepaalt dat geen uitkering verschuldigd is indien de verzekeraar bij kennis van de ware stand van zaken geen verzekering zou hebben gesloten. Aangeslotene zou, als redelijk handelend verzekeraar, de verzekeringen niet hebben geaccepteerd. Haar algemene beleid is om een verzekering in principe niet te accepteren als de aanvrager de vraag naar het strafrechtelijk verleden bevestigend heeft beantwoord, maar dat bij uitzondering acceptatie wel mogelijk is indien aan een aantal met name genoemde voorwaarden is voldaan. Hiermee wijkt haar acceptatiebeleid niet af van dat van een redelijk handelend verzekeraar. Door de hierboven onder 3.2 geciteerde vraag op het aanvraagformulier was voor de aanvrager kenbaar dat acceptatie mede afhankelijk was van het antwoord op de vraag inzake een strafrechtelijk verleden wegens onder andere verboden drugsbezit. Aangeslotene biedt aan dat op haar kosten een deskundige wordt ingeschakeld ter beantwoording van de vraag of een redelijk handelend verzekeraar de aangevraagde verzekeringen, eventueel onder te noemen beperkende voorwaarden, zou hebben geaccepteerd als hij met het hiervoor vermelde strafrechtelijk verleden van Consument bekend was.
- Het door Aangeslotene gedane beroep op artikel 7:930 lid 4 BW sluit een beroep op artikel 7:930 lid 2 BW uit. Dit artikel bepaalt dat de uitkering onverkort geschiedt indien de niet of onjuist meegedeelde feiten van geen belang zijn voor de beoordeling van het risico, zoals zich dit heeft verwezenlijkt. Aangeslotene heeft betwist dat niet voldaan is aan het causaliteitsvereiste van artikel 7:930 lid 2 BW. Zo valt niet uit te sluiten dat de brandstichting een wraakactie is geweest binnen het drugscircuit. Ook de politie heeft aan deze mogelijkheid gedacht omdat opvalt dat uitgerekend de bungalow van Consument doelwit van brandstichting is geweest, terwijl op het betreffende park meerdere bungalows staan en uit de bungalow van Consument, voor zover is na te gaan, niets is ontvreemd.

5. Beoordeling

5.1 Op basis van de verzekeringsaanvraag die is ingediend door de tussenpersoon die door de moeder van Consument is ingeschakeld en de door de tussenpersoon in de aanvraag vermelde gegevens zijn de onderhavige verzekeringen tot stand gekomen. Niet in discussie is dat de moeder van Consument hierbij als de gemachtigde van Consument is

opgetreden. Onder deze omstandigheden is Consument in beginsel verantwoordelijk voor de ingediende verzekeringsaanvraag en de daarin vermelde gegevens. Noch uit de door partijen overgelegde stukken noch uit het ter zitting gestelde is de Commissie gebleken van dermate bijzondere omstandigheden dat dit uitgangspunt in deze kwestie redelijkerwijs niet kan worden gehandhaafd.

5.2 De thans door de Commissie te beantwoorden vraag is of Aangeslotene de schadeclaim van Consument kon afwijzen met een beroep op het bepaalde in artikel 7:930 lid 4 BW.

5.3 Artikel 7:930 lid 4 BW bepaalt dat geen uitkering is verschuldigd indien de verzekeraar bij kennis van de ware stand van zaken geen verzekering zou hebben gesloten. De ware stand van zaken in de onderhavige kwestie is dat bij het aanvragen van beide verzekeringen is verzwegen dat Consument in september 2011 door een rechter in Duitsland is veroordeeld tot een vrijheidsstraf van twee jaar en tien maanden wegens het feit dat op 21 september 2010 in Duitsland in zijn auto bijna drie kilo marihuana was aangetroffen.

5.4 Partijen hebben onderkend dat het bij artikel 7:930 lid 4 BW gaat om het acceptatiebeleid van een redelijk handelend verzekeraar. Zie Parl. Gesch. Verzekering (Hendrikse/Martius/Rinkes), p. 39. Dit betekent dat indien het acceptatiebeleid van een individuele verzekeraar niet voldoet aan het acceptatiebeleid van een gemiddelde verzekeraar, de desbetreffende verzekeraar zich niet aan de uitkering kan onttrekken tenzij hij zijn afwijkende acceptatiebeleid voor het sluiten van de verzekering aan de verzekeringnemer kenbaar heeft gemaakt. (vlg. uitspraak Geschillencommissie 2011, nr. 42)

5.5 De Commissie is van oordeel dat een redelijk handelend verzekeraar die bij het aangaan van de onderhavige opstalverzekering en inboedelverzekering op de hoogte was van het hierboven onder 5.3 vermelde feit, geweigerd had deze verzekeringen te sluiten. Dit leidt ertoe dat Aangeslotene terecht met een beroep op artikel 7:930 lid 4 BW aan Consument vergoeding van zijn opstal- en inboedelschade heeft ontzegd.

5.6 Het hiervoor onder 5.5 vermelde leidt tevens tot het oordeel dat Aangeslotene terecht beide verzekeringen op grond van artikel 7: 929 lid 2 BW heeft opgezegd.

5.7 Dit alles leidt ertoe dat de vordering van Consument zal worden afgewezen. Al hetgeen overigens is aangevoerd, kan niet tot een andere beslissing leiden en zal verder onbesproken blijven.

6. Beslissing

De Commissie wijst bij wege van bindend advies de vordering van Consument af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan.